

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6129/2025
15.04.2026. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ, ВВ и ГГ, сви из ..., чији је заједнички пуномоћник Марија Милетић, адвокат из ..., против туженог Града Крагујевца, кога заступа Градско правобранилаштво Града Крагујевца, ради исплате накнаде, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Вишег суда у Крагујевцу Гж 4217/23 од 23.10.2023. године, исправљена решењем истог суда Гж 4217/23 од 07.10.2024. године, у седници одржаној дана 15.04.2026. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужилаца, па **СЕ УКИДА** пресуда Вишег суда у Крагујевцу Гж 4217/23 од 23.10.2023. године, исправљена решењем истог суда Гж 4217/23 од 07.10.2024. године и предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновно одлучивање о жалби туженог.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П 5896/22 од 19.12.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев, па је обавезан тужени да тужиоцима на име накнаде за бесправно одузету непокретност означену као кп. бр. ..., површине 0.18,30 ха, уписане у лн.бр. ... КО Крагујевац II, с тим што укупан удео тужилаца у овој непокретности има површину од 0.02,42 ха и на терену представља улицу Живомира Белића и иста је настала од непокретности по старом премеру означене као кп.бр. ... КО Ердеч, у мерама и границама ближе као у том ставу изреке, исплати накнаду од укупно 301.532,00 динара и то тужиљи АА 100.926,00 динара, ББ 133.322,00 динара, ВВ 33.642,00 динара и ГГ 33.642,00 динара, све са законском затезном каматом од 17.02.2021. године, до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима плати трошкове парничног поступка од 223.290,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу Гж 4217/23 од 23.10.2023. године, исправљена решењем истог суда Гж 4217/23 од 07.10.2024. године, преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П 5896/22 од 19.12.2022. године, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев, те су обавезани тужиоци да туженом накнаде трошкове парничног поступка од 82.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/23, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да је ревизија тужилаца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, парцела старог премера кп. бр. ... КО Ердеч је била у власништву сада покојног ДД, чији су правни следбеници, његови синови ЂЂ и ЕЕ, које су иза њихове смрти наследили овде тужиоци. Наведена парцела је изузета из имовине ранијег титулара права својине, сада покојног ДД, без претходно спроведеног поступка експропријације и исплате накнаде. Вештачењем вештака геодетске струке утврђено је да је део парцеле старог премера кп.бр.... КО Ердеч у површини од 242 м2 ушао у састав новоформиране парцеле кп.бр. ... КО Крагујевац II током 1992.године, у мерама и границама које је вештак ближе описао, те да на терену кп. бр. ... сада представља улицу која је асфалтирана, са целокупном урађеном инфраструктуром, на којој је уписано право јавне својине туженог у целисти. Према налазу и мишљењу вештака грађевинске струке, за изузету површину од 242 м2 старе кп. бр. ... КО Ердеч, која је ушла у састав новоформиране кп. бр. ... КО Крагујевац II, тужиоцима припада укупно износ од 301.532,00 динара и то тужиљи АА 100.926,00 динара, ББ 133.322,00 динара, ВВ 33.642,00 динара и ГГ 33.642,00 динара, сходно њиховом уделу у непокретности.

На овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је најпре оценио да су тужиоци активно легитимисани, с обзиром да је кп.бр. ... КО Ердеч по старом премеру, ушла у састав новоформиране парцеле кп.бр. ... КО Крагујевац II, при чему је без утицаја чињеница да парцела бр. ... КО Ердеч није ушла у заоставштину пок. ДД, с обзиром да је оставинско решење деклараторног карактера, па чињеница да неки део имовине оставиоца није обухваћена оставинским решењем, не спречава наследнике да касније то своје право на имовину оствари кроз друге поступке. При том, парцела по старом премеру ... КО Ердеч није ни могла ући у заоставштину пок. ЂЂ и ЕЕ, јер је била изузета из имовине њиховог правног претходника сада пок. ДД, јер је током новог премера 1992. године ушла у став новоформиране парцеле и уписана на туженог са правом јавне својине у целини. Стога, применом одредбе члана 58. Устава РС и одредбе члана 1. Протокола 1. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода и члана 10. став 10. Закона о јавној својини, суд је тужиоцима досудио накнаду за фактички експроприсану непокретност, оцењујући да изградњом улице на земљишту које претходно није одузето од тужилаца, односно њиховог правног претходника, исти су лишени свог права на непокретности, чиме је повређено њихово право на имовину.

Одлучујући о жалби туженог, другостепени суд је, без отварања главне расправе, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев за исплату накнаде за фактички експроприсану непокретност, заснивајући своју одлуку на другачијој оцени изведених доказа, закључујући да према оставинским решењима парцела старог премера број ... КО Ердеч није ушла у оставинску масу покојног ДД, те како је према

налазу вештака геодетске струке кп.бр.... КО Крагујевац, означена по старом премеру као кп.бр.... КО Ердеч, настала 1992.године, када је ова парцела формално експроприсана, то тужиоци нису доказали да је њихов правни претходник у тренутку смрти био власник предметне парцеле, сходно члану 231 ЗПП, с обзиром да нису приложили писане доказе о евентуалном кретању кп. бр. ... КО Крагујевац од тренутка смрти покојног ДД, до тренутка када је предметна парцела фактички експроприсана.

Имајући у виду наведено, по оцени Врховног суда другостепени суд није могао без одржавања главне расправе своју одлуку засновати на другачијој оцени доказа изведених пред првостепеним судом, односно није могао без извођења доказа пред другостепеним судом извести другачији закључак и на тако утврђеном чињеничном стању засновати своју одлуку, због чега је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези чл. 383. став 3 Закона о парничном поступку, на коју се тужиоци кроз наводе ревизије позивају.

Због учињене битне повреде одредаба парничног поступка у другостепеном поступку, побијана одлука је морала бити укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити учињену битну повреду одредаба парничног поступка на коју је указано овим решењем, тако што ће, у складу са овлашћењем из члана 383. став 3. ЗПП, за случај да сматра да је првостепена пресуда заснована на погрешно или непотпуно утврђеном чињеничном стању или да је у првостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 231. ЗПП, заказати главну расправу, на којој ће поновним извођењем доказа разјаснити све чињенице од значаја за правилну примену материјалног права и о жалби тужене донети нову и закониту одлуку.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, јер иста зависи од коначне одлуке суда о главној ствари.

Са изнетих разлога, одлучено је као у изреци решења на основу члана 415. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Бранка Дражић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић